

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1988

8 JUNI 1988

HERZIENING VAN DE GRONDWET

Herziening van artikel 32 van de Grondwet

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE HERZIENING VAN DE GRONDWET,
VOOR DE INSTITUTIONELE HERVORMINGEN
EN VOOR DE REGELING VAN CONFLICTEN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEREN
SIMONS EN VAN ROMPUY

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Nothomb.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Bourgeois, Dhoore,
Hermans, Moors, Uytten-
daele, Van Rompuy.
P.S. HH. G. Charlier, De Raet,
Eerdeken, Happart,
Mottard, Mevr. Onkelinx.
S.P. HH. Chevalier, Galle, Van
Miert, Vanvelthoven.
P.V.V. HH. Cortois, Denys,
Mevr. Neyts-Uyttebroeck.
P.R.L. HH. Defraigne, Ducarme,
Gol.
P.S.C. HH. Antoine, Gehlen.
V.U. HH. Anciaux, Coveliers.
Agalev-H. Simons.
Ecolo

B. — Plaatsvervangers :

HH. Ansoms, F. Bosmans,
J. Bosmans, Coens, Mevr. Merckx-
Van Goey, HH. Van Parys, Van
Peel.
HH. Baudson, Biefnot, Cools,
Di Rupo, Féaux, Tomas, N.
HH. Baldewijns, Hancké, Laridon,
Vandenbroucke, Van Elewyck.
HH. Beysen, De Croo, Flamant,
Verhofstadt.
HH. Damseaux, De Decker, Kubla,
L. Michel.
HH. Gendebien, Laurent, J. Michel.
HH. Candries, Gabriëls, Sauwens.
H. Geysels, Mevr. Vogels.

Zie :

10 / 32 - 430 - 1988 :

— N° 1 : Voorstel van de heer Gol c.s.

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1988

8 JUIN 1988

REVISION DE LA CONSTITUTION

Révision de l'article 32 de la Constitution

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE REVISION DE LA CONSTITUTION, DES
REFORMES INSTITUTIONNELLES ET
DU REGLEMENT DES CONFLITS (1)

PAR MM. SIMONS ET
VAN ROMPUY

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Nothomb.

A. — Membres effectifs :

C.V.P. MM. Bourgeois, Dhoore,
Hermans, Moors, Uytten-
daele, Van Rompuy.
P.S. MM. G. Charlier, De Raet,
Eerdeken, Happart,
Mottard, Mme Onkelinx.
S.P. MM. Chevalier, Galle, Van
Miert, Vanvelthoven.
P.V.V. MM. Cortois, Denys,
Mme Neyts-Uyttebroeck.
P.R.L. MM. Defraigne, Ducarme,
Gol.
P.S.C. MM. Antoine, Gehlen.
V.U. MM. Anciaux, Coveliers.
Agalev-M. Simons.
Ecolo

B. — Membres suppléants :

MM. Ansoms, F. Bosmans,
J. Bosmans, Coens, Mme Merckx-
Van Goey, MM. Van Parys, Van
Peel.
MM. Baudson, Biefnot, Cools,
Di Rupo, Féaux, Tomas, N.
MM. Baldewijns, Hancké, Laridon,
Vandenbroucke, Van Elewyck.
MM. Beysen, De Croo, Flamant,
Verhofstadt.
MM. Damseaux, De Decker, Kubla,
L. Michel.
MM. Gendebien, Laurent, J. Michel.
MM. Candries, Gabriëls, Sauwens.
M. Geysels, Mme Vogels.

Voir :

10 / 32 - 430 - 1988 :

— N° 1 : Proposition de M. Gol et consorts.

DAMES EN HEREN,

Een van de auteurs van het voorstel herinnert eraan dat hij tijdens de bespreking van het voorstel tot herziening van artikel 48 (Stuk n° 10/48-419/1) herhaaldelijk heeft benadrukt dat ook artikel 32 moet worden herzien indien de Regering haar doel - met name de inwoners van Voeren en Komen in staat stellen hun stemrecht uit te oefenen in een kiesomschrijving van een andere provincie - wil verwezenlijken.

In dat verband verwijst de bedoelde auteur naar wat P. Wigny heeft geschreven in zijn werk over de derde grondwetsherziening (Brussel, Bruylant, 1972, blz. 237 en 238). Professor Wigny is van mening dat het feit dat de artikelen 32 en 48 in 1964-1965 niet voor herziening vatbaar werden verklaard, later de oprichting van een enkel kiescollege heeft verhinderd.

De indiener van het voorstel merkt voorts op dat artikel 32 een algemene regel verwoordt, die in artikel 48, eerste lid, wordt herhaald.

Een andere spreker beklemtoont dat het beginsel dat eenzelfde grondwetsbepaling slechts eenmaal door dezelfde grondwetgever mag worden gewijzigd tot gevolg kan hebben dat de goedkeuring van het voorstel tot herziening van artikel 32 de hervorming van de Senaat blokkeert.

Bijgevolg zou dan een nieuwe verklaring tot herziening noodzakelijk zijn om die hervorming door te voeren.

De auteur van het voorstel meent dat de hervorming van de Senaat minder dringend is dan de toekenning aan de Voerenaars en Komenaars van de mogelijkheid om hun stem in een kiesomschrijving van een andere provincie uit te brengen.

*
* *

Het voorstel tot herziening van artikel 32 van de Grondwet wordt verworpen met 18 tegen 6 stemmen en 1 onthouding.

*
* *

Het rapport wordt, op één onthouding na, eenparig goedgekeurd.

De Rapporteurs,

H. SIMONS
E. VAN ROMPUY

De Voorzitter,

Ch.-F. NOTHOMB

MESDAMES, MESSIEURS,

Un des auteurs de la proposition rappelle qu'au cours de la discussion de la proposition de révision de l'article 48 (Doc. 10/48-419/1), il a, à plusieurs reprises, souligné que l'objectif du Gouvernement - à savoir permettre aux habitants de Fourons et de Comines d'exercer leur droit de vote dans une circonscription électorale d'une autre province - requerrait également la révision de l'article 32.

L'auteur se réfère à cet égard à P. Wigny. Dans son ouvrage sur la troisième révision de la Constitution (Bruxelles, Bruylant, 1972, pp. 237 et 238), celui-ci estime que le fait de ne pas avoir soumis en 1964-1965 les articles 32 et 48 à révision a ultérieurement empêché la création d'un collège électoral unique.

L'auteur de la proposition fait encore observer que l'article 32 exprime une règle générale qui est répétée à l'article 48, alinéa 1er.

Un autre intervenant souligne qu'en vertu du principe selon lequel une même disposition constitutionnelle ne peut être modifiée qu'une fois par le même constituant, l'adoption de la proposition de révision de l'article 32 pourrait bloquer la réforme du Sénat.

Une nouvelle déclaration de révision serait alors nécessaire pour réaliser cette réforme.

L'auteur de la proposition estime que la réforme du Sénat est moins urgente que l'octroi de la possibilité pour les Fouronnais et les Cominois de voter dans une circonscription électorale d'une autre province.

*
* *

La proposition de révision de l'article 32 de la Constitution est rejetée par 18 voix contre 6 et 1 abstention.

*
* *

Le rapport est approuvé à l'unanimité moins une abstention.

Les Rapporteurs,

H. SIMONS
E. VAN ROMPUY

Le Président,

Ch.-F. NOTHOMB